

Klimata un enerģētikas
ministrija

ELEKTROIEKĀRTU PĀRBAUDE

SINHRONĀ KOMPENSATORA & UZKRĀTUVES PĀRBAUDE

Pārbaudes norise: 2026. gada 30. maijā

- Sinhronie kompensatori palīdz elektroenerģijas sistēmā uzturēt inerci, savukrāt uzkrātuves nodrošina frekvences regulēšanu, un kopā nodrošina Latvijas enerģosistēmas stabilu darbību. Tie nepieciešami Baltijas enerģosistēmu sekmīgai integrācijai un darbībai Eiropas enerģosistēmā.
- Pie pārvades tīkla ir pieslēgti trīs kompensatori - Ventspilī, Grobiņā un Līksnā, kā arī divas uzkrātuves Rēzeknē un Tumē, kas pieslēgts 2025. gadā.
- Pārbaudes laikā tiks veikta elektroiekārtu (**Līksnas sinhronais kompensators, Rēzeknes elektroenerģijas uzkrātuve**) pārbaude, mākslīgi izraisot īsslēgumu 330 kV pārvades tīklā pie apakšstacijas Nr.90 (Rēzekne). Viena īsslēguma pārbaudes laikā vienlaicīgi tiks testēta arī jauna 50 MW saules elektrostacija.
- **Pārbaudi plānots veikt diennaktis gaišajā laikā (nop plkst. 11:00 līdz plkst. 14:00), lai mazinātu ietekmi uz patērētājiem.**
- Saskaņā ar Komisijas Regulas (ES) 2017/1485, ar ko izveido elektroenerģijas pārvades sistēmas darbības vadlīnijas, 56. pantu, pārvades sistēmas operators pēc jaunu sistēmas elementu pieslēgšanas sistēmai veic darbības testēšanu simulētos darbības apstākļos, lai pārliecinātos, ka tie darbojas atbilstoši noteiktajām tehniskajām prasībām, nodrošinot sistēmas stabilu darbību, ja sistēmā notiek negaidītas izmaiņas, piemēram, neplānoti sistēmas darbības traucējumi.
- Latvijas pārvades sistēmas operators AS "Augstsprieguma tīkls" (AST) testēšanas laikā (Rēzeknē) veiks kontrolētu sprieguma iekritiena simulāciju. Šāda identiska pārbaude tika veikta arī 2025. gada 20. jūlijā, veicot sinhrono kompensatoru testēšanu (Ventspilī un Grobiņā). Tests noritēja veiksmīgi un patērētāji to nejuta.
- Sprieguma iekritiena ilgums būs 200 milisekundes, kas neietekmēs kopējo elektroenerģijas kvalitāti, kas noteikta saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 759 piemērojamajā standartā LVS EN50160 "Publisko elektroapgādes tīklu sprieguma raksturlielumi".
- Ar indikatīvām sprieguma vērtībām testa brīdī var **iepazīties šeit!**

Visu trīs jaunizbūvēto
elektroiekārtu pārbaude notiks
vienlaicīgi

30. maijā
(plkst.11:00-14:00)

Darbības visietekmētākā
teritorija - Latgale

Vai juridiskiem klientiem jāgatavojas plānotajai pārbaudei?

Zema riska pasākums

- ▲ Testa laikā notiks līdz 200 milisekundēm ilgs sprieguma iekritums. Ja lietotāja iekārtas nav sprieguma iekritienu jūtīgas, lietotājam nekādas darbības nav jāveic un testu nejutīs. Tomēr sprieguma iekritums var ietekmēt lietotāju sprieguma jutīgās iekārtas, piemēram, uzņēmumiem tas var izraisīt ražošanas procesa traucējumus, radot produkcijas brāķi, vai medicīnas iestādēs, pārtraucot iekārtu darbību procedūras.

*Pārbaudi savu iekārtu
sprieguma kvalitātes
rādītājus*

Aicinām uzņēmumus, iestādes, kuros uzstādītas elektroiekārtas, kas ir jutīgas pret sprieguma izmaiņām, individuāli aplūkot savu iekārtu pieļaujamos sprieguma rādītājus, ņemot vērā konkrēto elektroiekārtu specifikāciju. Tā kā dažādām elektroiekārtām pieļaujamās sprieguma svārstības var būt atšķirīgas, rīcība šādos gadījumos katram jāplāno individuāli.

*Individuāla pasākumu
izvērtēšana*

Atkarībā no uzņēmuma, iestādes darbības specifikas, aicinām izvērtēt, kuri no minētajiem pasākumi ir nepieciešami un kuri – vēlami.

1. Uzņēmumos, kuros uzstādītās elektroiekārtas ir jutīgas pret sprieguma izmaiņām, individuāli izvērtēt nepieciešamību un iespēju pārtraukt elektroiekārtu darbību minētajā laikā;
2. Uzņēmumos, iestādēs, kuros ražošanas vai darbības process nepieļauj sprieguma svārstības, uzstādīt alternatīvu enerģijas avotu – UPS, ģeneratoru;
3. Uzņēmumos, iestādēs, kuros nav uzstādītas pārsprieguma aizsardzības ierīces, izvērtēt iespēju tādas uzstādīt;
4. Pēc AST veikto iekārtu testēšanas (nākamajā rītā) – pārbaudīt elektroierīču darbību.